

Pariisin rauha allekirjoitettiin helmikuun 10. päivänä 1947 eli 40 vuotta sitten. Allekirjoittamispäivän aattona silloisen Vaasan päätoimittaja Heikki Hyppönen, eli nimimerkki Veräjän Mikko peilasi, itsekin karjalaisena, karjalaisväestön tunteita lehden sivuilla.

Lukuisista pyynnöistä johtuen julkaisemme uudelleen Veräjän Mikon kirjoituksen. Samalla palautuu mieliin 40 vuotta sitten tehty rauhansopimus.

"Synnyinseutu, oi synnyinseutu! Sydän sykkeessä, silmät veessä kammiossani istun, istun sinun kultaisen kuvas' eessä."

Nuo runoilijan sanat tavoittavat sattuvasti sen tunnelman, jota jokainen karjalainen tuntee näiden päivien tapahtumia ja valtiotekoja ajatellessaan.

Huomenna piirtävät muutamat Suomen miehet Pariisissa Suomen eduskunnan heille suomin valtuuksin nimensä sen paperin alle, joka siirtää Suomen välirauhansopimuksessa määritellystä olotilasta rauhantilaan. Muutama kynänvedoin nuo miehet vahvistavat kansamme noudatettavaksi sille sanellut rauhanehdot, jotka paljon muun raskaan ohella tietävät sitäkin, että osa isänmaastamme siirtyy vieraan omistukseen. Niinpä menetämme erittäin kallisarvoisen ja kauneim-

man osan isänmaastamme, Karjalan. Laatokka jää venäläiseksi sisämereksi.

Sanotaan, että on iloittava rauhasta. Kyllä me karjalaiset tiedämme, mitä on rauha ja miksi sille on arvo annettava. Kyllä me, jotka miespolven toisensa jälkeen olemme saaneet olla ensikädessä vastuussa siitä, että maassa on rauha säilynyt, osaamme iloitaikin rauhasta. Mutta ei ole unohdettava, että rauha, joka vie meidän syntymäseutumme, antaa meille suunnattomat määrät persoonallista kaivattavaa, sattuuta mitä kipeimmin tunteitamme. Karjalaiset ovat isänmaan vapauden säilymisen nimissä jättäneet kotiseutunsa ja suunnattomia tappioita kärsien ja suunnattomiin vaikeuksiin antautuen siirtyneet kanta-Suomeen. He ovat tahtoneet antaa kättensä työn ja ajatustensa hedelmät edelleen tälle maalle. Älköön heiltä siis vaadittako, että he tunteettomina sivuuttaisivat sen päivän, jo-

ka vahvistaa heidän elämänsä suuren muutoksen. Synnyinseudun menetys on liian kova asia noin vain tunteettomasti sivuutettavaksi.

Ajatelkaa karjalaisen osaa! Siellä, niillä main, jotka huomenna siirtyvät vieraan omistukseen, hän on nähnyt ensimmäiseksi päivän valon ja taivaan sinen. Siellä hänen jalkansa ovat ensi kerran satuttaneet isänmaan kamaraa. Siellä, isän raivaamalla pelloilla hän on lapsen askelin kulkenut kylvömiehen mukana kylvön rajaa näyttämässä. Siellä hän on hikoillut ensimmäiset hiksensä niillä samoilla saroilla, jotka ovat kasvaneet viljaa miespolvelle toisensa jälkeen. Siellä hän on uneksinut nuoruudenunelmansa ja siellä työntynyt päin tuulia voittaakseen elämän myrskyt ja hankkiakseen itselleen ja huolenpitonsa kohteille huomisen ja turvatun tulevaisuuden.

Karjalainen oli kasvanut

Veräjän-Mikko pakinoi:

Hyvästi, Karjala!

Kirjoitus on julkaistu sanomalehti Pohjalaisessa 1987.02.08

kiinni omaan turpeeseensa, hän hengitti siellä oman kotiseutunsa ilmaa, oli uskollinen kaikelle sille, joka oli karjalaista, loi ja rakensi aavistamatta, että tulisi päivä, jolloin hänellä ei olisi tuota kamaraa jalkainnsa alla, ei Karjalassa tehtyä työtä, ei karjalaista ilmaa hengittääkseen, eikä karjalaista taivasta ihaillakseen. Kun se päivä kuitenkin tuli ja kun se vei kaiken, ja kun huomisen päivä valkenee tehdäkseen peruuttamattomaksi kaiken tuon menetyksen, älkää vaatiko, että karjalaisen olisi tunteettomasti ja aivan vaieten to-

dettava kaikki tuo.

Me olemme olleet isänmaalle uskollisia suomalaisia, me kaikki karjalaiset. Kun me tänään ajattelemme sitä suunnatonta rikkautta, joka Karjalaan jäi, viljelyksemme kukoistusta, maisemien ihanuutta, koko sitä kotoista tunnetta, joka meitä siellä ympäröi, älkää ihmetelkö, jos silmämme nyt kostuvat. Olkaa paremminkin iloiset huomattessanne, että meillä on sydän ja aidot tunteet. Ehken ne sentään jotain merkitsevät, kun isänmaata on ryhdyttävä nyt rauhan tultua rakentamaan

yhteisvoimin ja kaikesta huolimatta vahvasti hyvään tulevaisuuteen uskoen.

Meidän on nyt sanottava hyvästit Karjalalle. Karjalaisen heimon tie on ollut raskas. Näin raskasta päivää kuin huomisen tulee olemaan, karjalainen heimo ei ole vielä nähnyt. Me emme palaa Karjalaamme näissä maallisissa muodoissamme. Sitten, kun olemme poissa, meidän liikkumisillemme eivät maalliset aseta enää raja-aitoja. Silloin meillä lienee lupa liikkua Karjalassakin. Meidän Herramme suonee

meille tuon vapauden.

Selvästi tietoisina siitä kaikesta, jota huomisen rauhanteon päivä meille karjalaisille merkitsee, me tuskallisimmiin mielin toteamme, että meillä ei ole nyt enää mahdollista käydä hoitamassa edes omaistemme hautasijoja. Meillä ei ole tuota lohduttavaa pyhiinvaellusmahdollisuutta, joka on muilla tämän maan piirissä elävillä. Lohdutukseemme jää vain toivo, että Jumala antaisi edes kedon kukkasen siemenen lentää noille kummuille, jotta toki villi kukkanen niillä kukkisi ja tekisi he-

delmää. Me uskomme, että kalmistolehdoissa siellä Karjalassa kevään tullen linnut pitävät jälleen konserttinsa ja käki kukkuu kultaisimmat kukahtelunsa. Ja jos lehtojen puut olisivat poissa, sitä me toivomme, että leivonen, taivaan lintu, siellä hautojen yllä parhaimmat laulunsa laulaisi ja kirvinen kuljetaisi korkeuksien siunauksen nukkuville, joiden jälleennäkemistä odotamme.

Hyvästi, Karjala, hyvästi vilpoinen ja uljas meremme Laatokka, hyvästi mahtava Vuoksi, hyvästi kaikki rakas ja tuskalla synnytetty siellä Karjalassa! Hyvästi auringossa palavat kotiemme ikkunat, hyvästi pihapuut, hyvästi se maa, josta kourallinen multaa arkuillamme joskus olisi ollut armasta ja höyhenenkevyttä pitkää unta nukkessamme. Kas kun emme sitä huomanneet mukaan ottaa. Mutta meillä oli kiire, kun lähtö tuli. Mehän läksimme paljain kourin ja uskollisesti länteen katsoen.

Hyvästi, Karjala! Öitettemme unissa emme lakkaa olemasta kanssasi. Emme koskaan. Ja muistojemme siltaa Karjalaan emme katkaise.

Veräjän-Mikko